

Miejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej
DZIAŁ INFORMACJI, BIBLIOGRAFII
I WIEDZY O REGIONIE
ul. Warszawska 12a
21-500 Biała Podlaska
tel. (082) 342 61 11

SERWIS INFORMACYJNY

BIULETYN

ORGAN ZARZĄDU GŁÓWNEGO
NIEPODLEGŁOŚCIOWEGO ZWIĄZKU
ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

BIAJA PODLASKA

MAJ 1999 R.

Nr. 1

64 ROCZNICA ŚMIERCI MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Józef Piłsudski ur. się 5. XII. 1867 r. w Żułowie na Wilenszczyźnie. W latach 1887-1892 przebywa na zesłaniu pod zarzutem udziału w przygotowaniach, w zamachu na cara Aleksandra III. Po powrocie z zesłania, staje się czołowym działaczem PPS i redaktorem "Robotnika". Aresztowany ponownie w 1900 r. zbiegł ze szpitala w Petersburgu w 1901 roku.

Od początku swej działalności był rzecznikiem walki zbrojnej o niepodległość.

Po wybuchu I wojny światowej, zainicjował powstanie Legionów Polskich i zostaje Komendantem I Brygady.

Po akcie 5 listopada 1916 r. jest członkiem Tymczasowej Rady Stanu. W 1917 r. przechodzi do opozycji wobec TRS i okupacyjnych władz niemieckich. Aresztowany 22 lipca 1917 r. w związku z kryzysem przysięgowym w Legionach i osadzony w twierdzy Magdeburgskiej.

Po zwolnieniu z twierdzy, 10 listopada 1918 r. przybywa do Warszawy, gdzie następnego dnia Rada Regencyjna przekazała mu władzę wojskową, a 14 li-

stopada władzę zwierzchnią nad Krajem. 20 lutego 1918 r. pierwszy sejm Polski niepodległej przyznał mu tytuł Naczelnika Państwa. w marcu 1920 r. mianowany marszałkiem Polski i zwierzchnikiem sił zbrojnych.

Jako wódz naczelny wojsk polskich, polityk, i mąż stanu zainicjował w kwietniu 1920 r. t.zw. wyprawę kijowską. Była szansa na powrót do granic przedrozbiorowych.

Odegrał czołową rolę w przeprowadzeniu kontruderzenia polskiego pod Warszawą w sierpniu 1920 roku.

Zmarł 12 maja 1935 r. w Warszawie. Pochowany na Wawelu, bo królom był równy.

O D R E D A K C J I

Zarząd Główny NZŻ AK w Białej Podlaskiej postanowił wydawać własny serwis informacyjny w formie "Biuletynu". Inspiracją do powstania naszego pisma jest odkłamanie wydarzeń historycznych oręza polskiego, nawiązanie do chlubnych tradycji niepodległościowych oraz przypadająca pierwszego września 1999 r. 60 rocznica wybuchu II wojny światowej. Oprócz tego, w "Biuletynie" będziemy informować naszych członków o działalności Zarządu Głównego, kół terenowych i ich komisji statutowych.

Chętnie będziemy przyjmować i zamieszczać uwagi, rady i spostrzeżenia członków naszego Związku. Bez przesady można powiedzieć, że członkowie NZŻ AK to jakby jedna wspólna rodzina, ale jak każda rodzina ma swoje problemy, kłopoty i osiągnięcia.

Łamy naszego pisma udostępniamy również innym środowiskom kombatanckim.

Mamy nadzieję, że nasi czytelnicy przyjmą ze zrozumieniem skromną biuletyniczną formę informacji i szatę graficzną.

Liczymy na współpracę i wsparcie !

Z B R O D N I A K A T Y Ń S K A

Katyń - miejscowość w pobliżu Smoleńska. Miejsce zbrodni popełnionej w 1940 roku przez funkcjonariuszy NKWD z rozkazu Stalina na polskich oficerach - jeńcach wojennych. Armia Czerwona po wkroczeniu 17 września 1939 roku na tereny II Rzeczypospolitej wzięła do niewoli około 250 tysięcy żołnierzy. W większości byli to oficerowie Wojska Polskiego, Korpusu Ochrony Pogranicza i funkcjonariusze policji. Około 150 tysięcy jeńców skupiono w obozach: Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku.

W kwietniu 1943 roku Niemcy okupujący Smoleńszczyznę, ogłosili odkrycie masowych mogił w Katyniu. Po przeprowadzonej częściowo ekshumacji i uzyskaniu orzeczenia specjalnej komisji złożonej z międzynarodowych ekspertów, obarczono odpowiedzialnością za tą zbrodnię Stalina i Komitet Centralny WKP/b/.

Reakcja Rządu Polskiego na emigracji dała Stalinowi pretekst do zerwania z nim stosunków dyplomatycznych i do utworzenia nowych polskich struktur wojskowych i politycznych.

W 1944 roku, Sowieci stworzyli fikcyjną wersję wydarzeń, według której, zbrodni na jeńcach polskich dokonali Niemcy. Trybunał Norymberski bezpośrednio zdezwuował podawaną przez władze sowieckie tą wersję wydarzeń. Ale sowiecka strona podtrzymywała ją aż do roku 1990. Wtedy przyznała się, że jej sprawcami, tej ohydnej zbrodni były ich organy policyjne.

Wdrożono śledztwo, do którego w późniejszym terminie włączono prokuraturę polską. Wyniki badań potwierdziły masowe mordy na jeńcach polskich, których w bestialski i okrutny sposób pozbawiono życia.

Mord w Katyniu powinien wywołać u młodego pokolenia wiele refleksji i zadumy.

EDWARD ĆWICZYŃSKI

A B Y B Y Ł O J E D N O

Obecne pokolenie i przyszłe winno zwracać uwagę na zdarzenia z epoki Józefa Piłsudskiego, by poznać dzieje wyzwolenia z okresu zaborów oraz pracę ówczesnych ludzi, którzy swoje marzenia przekuwali na rzeczywistość, prowadząc nieugiętą walkę przez wiele długich etapów o niezawisłość Ojczyzny.

Nie minęło ćwierć wieku, a Polacy znów zmuszeni byli bronić swojej tożsamości. Na hitlerowski i sowiecki program zbrodni i biologicznej zagłady narodu, Polacy odpowiedzieli wzmożoną działalnością ruchu oporu, rozwijając różnorodne inicjatywy walki zbrojnej.

Najsilniejszą i najszerzej rozbudowaną organizacją konspiracyjną była Armia Krajowa, podporządkowana Rządowi Polskiemu na emigracji. Nie bez znaczenia dla wyzwoleniczej walki był chłopski ruch partyzancki.

Po 22 lipca 1944 roku liczone, że ostateczne rozstrzygnięcie sprawy polskiej dokona się na arenie międzynarodowej. Proces dezintegracji Rządu Polskiego w tym okresie znacznie osłabł na organizowanie i kształtowanie władzy w Kraju. Chwilową tą słabość wykorzystał aparat polityczny ZSRR /NKWD/. W dniach 27 i 28 marca 1945 r. zwabił on podstępnie do Pruszkowa, szesnastu polskich czołowych przywódców Państwa Podziemnego. Aresztowano i skazano w Moskwie. W tej sytuacji nie było siły na utworzenie powojennych władz państwowych.

Zdawało się, że wojenne pokolenie, które obfitowało w przelaną krew, przystąpi zgodnie do odbudowy Kraju, ale zostało podzielone. Organizacje poakowskie zmuszone były wejść do podziemia jako samoobrona. Z symbiozy "dwóch władz" powstaje w czerwcu 1945 roku Rząd Jedności Narodowej z udziałem działaczy Rządu Polskiego na emigracji. Następuje powolna stabilizacja Kraju.

Przyczynia się do tego taktyka "zwoleńników orientacji prozachodniej" zmierzająca do nie stwarzania trudności Stanisławowi Mikołajczykowi. Sprzyjające te warunki /podobnie jak Sowieci/ wykorzystali "zwoleńnicy polityki wschodniej" umacniając swą strukturę polityczną i społeczną. W tych warunkach zaczęło wyrastać i kształtować się nowe pokolenie o podłożu prokomunistycznym, stosując sowieckie wzorce. Ale jak się później okazało, nie przydatne do naszego polskiego charakteru narodowego.

Nowy etap w historii naszego kraju otworzyły wybory parlamentarne w czerwcu 1989 r. Utworzono pierwszy niekomunistyczny rząd na czele z Tadeuszem Mazowieckim. Wielką uwagę w tamtych miesiącach przywiązywano do akcentów historycznych. Powstają nowe organizacje społeczne. Obok ruchu "Solidarnościowego" działają i umacniają się stowarzyszenia kombatanckie. Powołana zostaje nowa partia AWS, która skupia w swoich szeregach cały blok prawicowy. Dokonują się w Polsce zmiany społeczne i polityczne.

Kolejne pokolenia pomimo okresowych różnic, zawsze służyły tworzeniu nowych wartości, a nie burzeniu tego, co przejęły od swych Ojców. Dlatego też z przytłaczającą większością opowiedzieliśmy się za przemianami, które w latach 90 tych doprowadziły do pluralizmu politycznego i ustroju demokratycznego w Polsce.

BOLESŁAW LUGOWSKI

Odznaka "Za Zasługi dla Związku"

Zarząd Główny NZŻ AK w Białej Podlaskiej uchwalił regulamin przyznawania Odznaki "Za Zasługi dla Związku". Odznaki będą przyznawane za wybitną i aktywną działalność na rzecz krzewienia chlubnych tradycji niepodległościowych oręża polskiego w kraju i zagranicą.

Kombatanckie życiorysy

HALLERCZYK z PODLASIA

Antoni Raciborski, ur. 12 stycznia 1901 r. to niewątpliwie jeden z najstarszych, jeśli nie najstarszy przedstawiciel środowiska kombatanckiego Podlasia. Prawie stuletni kombatant należy od 1994 r. do Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 roku. Jak wielu z jego rocznika trafił do "błękitnej armii" generała Hallera w celu uzupełnienia jej stanu osobowego. Jak sam wspomina: "Razem z Antonim Osmólskim, Stanisławem Demczukiem, Leszczyńskim i Kijowskim popadłem do 13 pułku artylerii ciężkiej, do dział szybkostrzelnych". Jednostka ta mieściła się w nadbużańskiej Włodawie. Po pomyślnym odbyciu egzaminu z ostrego strzelania, transportem kolejowym został przewieziony na front.

Jego wojenny szlak rozpoczął się w okolicy Szepetówka nad rzeką Słucz. On i jego koledzy z niepokopanymi działami odpierali bolszewickie ataki, wspierając własną piechotę. Kilka dni później wzięli do niewoli wielu żołnierzy przeciwnika. Ale musieli również uciekać przed okrążeniem, uchodząc do Brodów. Z dział strzelali "z marszu". Następnie przerwyceni pod Włodawę ostrzeliwali wroga na odległość. Wycofując się pod Sławatycze, zostali zaatakowani przez forsującą Bug jednostki bolszewickie. Również inne baterie rozstawione aż pod Janów broniły przeprawy przez Bug. Niestety musieli się wycofać do Parczewa, a następnie nad Wieprz. Do czasu polskiej kontrofensywy mieli trochę odpoczynku. Gdy losy wojny odwróciły się, hallerczycy przemieścili się na wschód przez Lublin i Chełm. Po moście pontonowym przeprawili się na przeciwną stronę Bugu. Uczestniczyli w walkach pod Kowlem. Z Równego wyruszyli w kierunku Korca.

Podczas tego wymarszu zastał ich rozejm. Po powrocie do Równego zostali zdemobilizowani. 27 stycznia 1921 roku w książeczce wojskowej Antoniego Raciborskiego znalazł się zapis, że został "urlopowany bezterminowo". Nie był to jednak koniec jego wojskowych losów. Uznano, że nie odsłużył jeszcze swojego. Musiał więc znów przywdziać mundur. Tym razem trafił do pułku kawalerii w Poznaniu. Była to już zwykła dwuletnia służba wojskowa w czasie pokoju.

Antoni Raciborski mianowany został na stopień podporucznika. Odznaczony został Krzyżem za Udział w Wojnie 1918 - 1920, Krzyżem Armii Krajowej, Medalem Miejsc Pamięci Narodowej, a także medalem za wrzesień 1939 roku.

WIESŁAW GROMADZKI

Europa - ojczyzna ojczyzn

W złożonej sytuacji powojennej ukształtowała się współczesna Republika Federalna Niemiec. Jawi się ona jako demokratyczne państwo, pragnące dobrych stosunków z Polską. Uznaje jej zachodnie granice.

Z tygłą sprzeczności starego kontynentu wyłania się i umacnia nowa Europa jako ojczyzna ojczyzn. Stwarza ona również w Polsce optymistyczną wizję przyszłości. Wymaga to jednak od Polaków twórczej pracy, solidarności i politycznej mądrości, zgody narodowej. Bo świat nie wyzbył się jeszcze sprzeczności. Rodzą się wciąż nowe. Najlepszym przykładem są Bałkany z ich problemami wyznaniowymi i narodowościowymi. W tygłą sprzeczności, pomimo pozornego spokoju znajduje Rosja z jej przepastnymi obszarami oraz muzułmańskie kraje kaukaskie.

B. Ł.

S P R A W A S Z E S N A S T U

W końcu lutego 1945 roku, Wicepremier-Delegat Rządu Na Kraj i Ostatni Komendant rozwiązanej Armii Krajowej otrzymali pośrednią drogą zaproszenie pułkownika NKWD Pimenowa na konferencję z przedstawicielami dowództwa I Białoruskiego Frontu, generałem-pułkownikiem Iwanowem. Wkrótce potem, dnia 10 marca 1945 roku otrzymali oni zaproszenie pisemne do Pruszkowa, gwarantujące ich bezpieczeństwo.

Celem spotkania miało być m. in. omówienie spraw dotyczących wyjścia z konspiracji polskich partii politycznych, a następnie rzekomo włączenia ich do ogólnego nurtu demokratycznych sił "samodzielnej Polski". Z podobnym życzeniem zwrócił się pułkownik Pimenow do podziemnych polskich stronnictw politycznych.

Dnia 27 marca 1945 roku przybyli do generała-pułkownika Iwanowa zgodnie z zaproszeniem: Wicepremier-Delegat Rządu Na Kraj, Przewodniczący Rady Jedności Narodu i Ostatni Komendant rozwiązanej Armii Krajowej. Następnego dnia do Pruszkowa przybyli 3 ministrowie przebywający w Kraju oraz 8 członków stronnictw politycznych z tłumaczem.

Z tej wizyty nikt nie powrócił.

Nazwiska osób zaproszonych: Bagiński, Bien, Chaciński, Czernik, Jankowski, Jasiukowicz, Kobyłański, Mierzwa, generał Okulicki, Pajdak, Stemler, Stypułkowicz, Urbański. Jednego nazwiska wówczas nie dało się ustalić.

W dniu 3 maja 1945 roku, przycisnięci "do muru" przez dyplomację angielską na konferencji założycielskiej ONZ w San Francisco, Sowietci /Mołotow/ przyznali się do aresztowania polskich przywódców. Oświadczając jednocześnie, że aresztowana "grupa gen. Okulickiego" a przede wszystkim sam generał Okulicki oskarżony został o przygotowywanie i dokonywanie na tyłach Armii Czerwonej aktów dywersji, których ofiarą miało paść przeszło 100 żołnierzy i oficerów. Zarzucano również

Okulickiemu, że utrzymywał na tyłach frontu, nielegalne radiowe stacje nadawcze, co było według nich zakazane.

Tego samego jeszcze dnia /3 maja 1945/ w czasie rozmowy z Edenem i Stettiniusem, Mołotow oświadczył, że generał Okulicki od dawna był znany jako jawny wróg Związku Radzieckiego.

Wracając do Pruszkowa, jeszcze tego samego dnia, Pruzaka, Jankowskiego i Okulickiego przewieziono do Warszawy. O godzinie 22,00, u delegatów pojawił się generał-pułkownik Iwanow informując, że konferencja nie odbędzie się, ponieważ w dniu jutrzejszym polecą wszyscy samolotem na rozmowy do Moskwy.

W dniu 28 marca 1945 roku, zamiast przyrzeczonych rozmów, cała Szesnaстка znalazła się w celach więzienia NKWD na Łubiance.

Śledztwo prowadzone na Łubiance trwało do połowy czerwca 1945 roku. 18 czerwca 1945 roku rano więźniów przewieziono samochodami więziennymi do Domu Związków. Sądowi przewodniczył znany oprawca sowiecki generał Wasili Utrich.

Proces miał charakter polityczny. Generał Okulicki w procesie tym otrzymał 10 lat więzienia. Zmarł rzekomo na serce, 24 grudnia 1946 roku.

BOLESŁAW ŁUGOWSKI

P o l s k a z w y c i ę s k a

Polska więziona w czasie II wojny światowej przez dwie tyranie, grabiona i niszczona - nade wszystko nękana prześladowaniami religijnymi - wierna Bogu, wyszła z tego bolesnego okresu mocniejsza i zwycięska.

Polacy doskonale rozumieli, że właśnie religia, wierność Bogu i Jego przykazaniom, jest ich najlepszą obroną przed wynarodowieniem

B.Ł.

NIEPODLEGŁOŚCIOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY

A R M I I K R A J O W E J

Niepodległościowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej jest stowarzyszeniem działającym na obszarze państwa polskiego. Skupia na zasadzie dobrowolności byłych żołnierzy Armii Krajowej, weteranów walk frontowych oraz innych formacji wojskowych, którzy z bronią w ręku walczyli o niezawisłość kraju. Związek, ma też swoich członków honorowych i członków wspierających.

Dla realizacji zadań statutowych tworzone są zarządy terenowe i ich komisje. W skład zarządów mogą wchodzić tylko członkowie z uprawnieniami kombatanckimi, natomiast w komisjach oprócz kombatanatów, mogą zasiadać również członkowie honorowi. Fundusze związku pochodzą ze składek i darowizn.

Związek, kierując się zasadami niepodległościowymi, zdecydowanie broni godności i honoru wszystkich żołnierzy, którym droga była niezawisłość Ojczyzny. Środowisko organizacji, to przede wszystkim emeryci i renciści. Zatem ich problemy socjalno-bytowe odgrywają znaczącą rolę w działalności Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Związek NZŻ AK w swej działalności ma również na uwadze, nieustanną pracę wychowawczą z młodym pokoleniem, w duchu kształtowania patriotyzmu, na wzór tych Polaków, którzy walczyli i oddali swoje życie za wolność i niepodległość.

Wiele czasu poświęca NZŻ AK idei upamiętnienia lotników amerykańskich, poległych w Europie, w czasie II wojny światowej w postaci pomnika - Domu Weterana im. Bohaterskich Lotników Stanów Zjednoczonych, w Krzewicy k. Międzyrzecza Podlaskiego. Byłby to pomnik, który przyczyniłby się do zaspokojenia istotnych potrzeb środowiska kombatanckiego. Przykładem realizacji takiego pomysłu, może być Dom-Pomnik Czynu Bojowego Kleberczyków w Woli Gułowskiej.

Aby urzeczywistnić chlubne idee patriotyczne oręza polskiego, Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej, podjął szereg (działań) działań w kierunku upamiętnienia historycznych miejsc od czasów Kościuszkowskich po przez legiony Józefa Piłsudskiego, Armię Krajową do wydarzeń historycznych po roku 1945. W przygotowaniu są już dwie tablice pamiątkowe. Jedna ku czci 80 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, druga tablica upamiętni wybuch II wojny światowej.

Niepodległościowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej z racji swojej funkcji włączył się również do działań ogólnopolskich. Na lutowym swym posiedzeniu Zarządu Głównego przyjął "Programową Deklarację" związków kombatanckich w Polsce i jest za: podjęciem właściwej ustawy przez Sejm RP o odznaczeniach i orderach, utworzeniem w Polsce odrębnego Instytutu Pamięci Narodowej, upamiętnienia ofiar Katynia w Wormie Muzeum, wybudowania w Polsce cmentarza wojskowego jako sanktuarium. Pamięci Jeńców z Kozielska, Ostaszkowa i Starobielska.

Zarząd Główny NZŻ AK w Białej Podlaskiej domaga się na równi z innymi Organizacjami Kombatanckimi od władz miasta Warszawy, uporządkowania urbanistycznego Obszaru Olszynki i zbudowania tam Alei Chwały Oręza Polskiego, a ze składek społeczeństwa proponuje wybudowanie na terenie Olszynki świątyni, pod wezwaniem "Matki Boskiej Niepokonanej".

Zarząd Główny NZŻ AK w Białej Podlaskiej jest za jednoczeniem wspólnych wysiłków wszystkich organizacji kombatanckich na rzecz działań dla dobra Ojczyzny, a myślą przewodnią tej idei niech będzie zawołanie "Bóg - Honor - Ojczyzna".

SEKRETARZ ZG NZŻ AK
Bolesław Ługowski

NIEPODLEGŁOŚCIOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY

A R M I I K R A J O W E J

Niepodległościowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej jest stowarzyszeniem działającym na obszarze państwa polskiego. Skupia na zasadzie dobrowolności byłych żołnierzy Armii Krajowej, weteranów walk frontowych oraz innych formacji wojskowych, którzy z bronią w ręku walczyli o niezawisłość kraju. Związek, ma też swoich członków honorowych i członków wspierających.

Dla realizacji zadań statutowych tworzone są zarządy terenowe i ich komisje. W skład zarządów mogą wchodzić tylko członkowie, z uprawnieniami kombatanckimi, natomiast w komisjach oprócz kombatanatów, mogą zasiadać również członkowie honorowi. Fundusze związku pochodzą ze składek i darowizn.

Związek, kierując się zasadami niepodległościowymi, zdecydowanie broni godności i honoru wszystkich żołnierzy, którym droga była niezawisłość Ojczyzny. Środowisko organizacji, to przede wszystkim emeryci i renciści. Zatem ich problemy socjalno-bytowe odgrywają znaczącą rolę w działalności Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Związek NZŻ AK w swej działalności ma również na uwadze, nieustanną pracę wychowawczą z młodym pokoleniem, w duchu kształtowania patriotyzmu, na wzór tych Polaków, którzy walczyli i oddali swoje życie za wolność i niepodległość.

Wiele czasu poświęca NZŻ AK idei upamiętnienia lotników amerykańskich, poległych w Europie, w czasie II wojny światowej w postaci pomnika - Domu Weterana im. Bohaterskich Lotników Stanów Zjednoczonych, w Krzewicy k. Międzyrzecza Podlaskiego. Byłby to pomnik, który przyczyniłby się do zaspokojenia istotnych potrzeb środowiska kombatanckiego. Przykładem realizacji takiego pomysłu, może być Dom-Pomnik Czynu Bojowego Kleberczyków w Woli Gułowskiej.

Aby urzeczywistnić chlubne idee patriotyczne oręża polskiego, Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej, podjął szereg (działań) działań w kierunku upamiętnienia historycznych miejsc od czasów Kościuszkowskich po przez legiony Józefa Piłsudskiego, Armię Krajową do wydarzeń historycznych po roku 1945. W przygotowaniu są już dwie tablice pamiątkowe. Jedna ku czci 80 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, druga tablica upamiętni wybuch II wojny światowej.

Niepodległościowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej z racji swojej funkcji włączył się również do działań ogólnopolskich. Na lutowym swym posiedzeniu Zarządu Głównego przyjął "Programową Deklarację" związków kombatanckich w Polsce i jest za: podjęciem właściwej ustawy przez Sejm RP o odznaczeniach i orderach, utworzeniem w Polsce odrębnego Instytutu Pamięci Narodowej, upamiętnienia ofiar Katynia w formie Muzeum, wybudowania w Polsce cmentarza wojskowego jako sanktuarium. Pamięci Jeńców z Kozielska, Ostaszkowa i Starobielska.

Zarząd Główny NZŻ AK w Białej Podlaskiej domaga się na równi z innymi Organizacjami Kombatanckimi od władz miasta Warszawy, uporządkowania urbanistycznego Obszaru Olszynki i zbudowania tam Alei Chwały Oręża Polskiego, a ze składek społeczeństwa proponuje wybudowanie na terenie Olszynki świątyni, pod wezwaniem "Matki Boskiej Niepokonanej".

Zarząd Główny NZŻ AK w Białej Podlaskiej jest za jednoczeniem wspólnych wysiłków wszystkich organizacji kombatanckich na rzecz działań dla dobra Ojczyzny, a myślą przewodnią tej idei niech będzie zawołanie "Bóg - Honor - Ojczyzna".

SEKRETARZ ZG NZŻ AK

Bolesław Ługowski

P r o j e k t u s t a w y

o weteranach polskich Drugiej Wojny Światowej

W celu upamiętnienia 60 rocznicy wybuchu Drugiej Wojny Światowej, zapoczątkowanej najazdem na ziemię polskie wojsk hitlerowskich III Rzeszy i stalinowskiego ZSRR. Uczczenia wysiłku zbrojnego i poniesionych ofiar żołnierza polskiego, walczącego na wszystkich frontach Drugiej Wojny Światowej oraz szczególnego wyróżnienia żołnierzy Drugiej Wojny Światowej, którzy w okresie powojennym nie byli honorowani awansami Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwała co następuje:

Art. 1

Ustanawia się tytuł honorowy "Weterana Drugiej Wojny Światowej".

Art. 2

1. Tytuł "Weterana Drugiej Wojny Światowej" przysługuje:

- 1/ żołnierzom II Rzeczypospolitej walczącym w Kampanii Wrzesniowej 1939 r.
- 2/ żołnierzom Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.
- 3/ żołnierzom Armii Krajowej i innych konspiracyjnych formacji wojskowych podporządkowanych władzom naczelnym Podziemnego Państwa Polskiego.
- 4/ żołnierzom I i II Armii Wojska Polskiego, z wyłączeniem żołnierzy radzieckiej Armii Czerwonej skierowanych do służby w tych armiach na stanowiska dowódcze.

Art. 3

Żołnierze, o których mowa w art. 2, tworzą Korpus Weteranów Polskich Drugiej Wojny Światowej.

W następnym numerze "Biuletynu" opublikujemy art. 4, o awansach.

Konkurs "Kombatancie życiorysy"

Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej z okazji zbliżającej się 60. rocznicy wybuchu II wojny światowej ogłosił konkurs "Kombatancie życiorysy". Mogą to być wiersze, opowiadania, wspomnienia, reportaże, pamiętniki, cykle fotograficzne czy dokumenty.

"... po 60 latach są jeszcze wśród nas "sybiryacy", żołnierze "wrzesnia", żołnierze Narodowych Sił Zbrojnych, Batalionów Chłopskich, którzy nie szczędzili własnej krwi w walce o Polskę wolną i niezawisłą. Ludzie ci mają również za sobą ogrom gorzkich doświadczeń nie spełnionych aspiracji i nadziei z minionego okresu. Jest to ogromne bogactwo historyczne, które należy ocalić od zapomnienia. Dlatego też, wielu z nas może i powinno dać świadectwo prawdzie, biorąc udział w konkursie "Kombatancie życiorysy", organizowanego z okazji 60. rocznicy wybuchu II wojny światowej".

Do prac o objętości do 10 stron maszynopisu lub czytelnego rękopisu należy dołączyć dane autora: imię, nazwisko, pseudonim, wiek, dokładny adres i telefon.

Termin nadsyłania prac pod adresem Zarządu Głównego Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, 21-500 Biała Podlaska, ul. Kolejowa 26 upływa 30 czerwca 1999 r.

Autorzy najciekawszych opracowań zostaną uhonorowani nagrodami pieniężnymi i upominkami rzeczowymi.

EDWARD BAREJA

Wiceprezes ZG N.Z.Ż. AK

Z O S T A T N I E J C H W I L I

/odpisy/

Warszawa, 30 marca 1999 r. Rzeczpospolita Polska, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Podsekretarz Stanu Marek Dukaczewski 159/K/99.

Pan Edward Ćwiczynski, Prezes Zarządu Głównego Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Biała Podlaska, ul. Kolejowa 26.

Szanowny Panie Prezesie.

W odpowiedzi na pismo z 11 lutego 1999 r. uprzejmie informuję, że przedstawiona przez Pana sprawa Polsko-Ukraińskiego pojednania i inicjatywa przełożenia tego pojednania na płaszczyznę kombatancką jest działaniem wielce pożądanym. Inicjatywa ta jest zbieżna z działaniami Prezydenta RP, Pana Aleksandra Kwasniewskiego podejmowanymi w kwestii ukraińskiej.

Celowym byłoby zatem, aby Pańskie środowisko włączyło się do tych działań za pośrednictwem Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej przy merytorycznym współdziałaniu Wojskowego Instytutu Historycznego Akademii Obrony Narodowej.

Z wyrazami szacunku /podpis/.

x x x

Biała Podlaska 1999.03.24. Zastępca Prezydenta Miasta. Ob. 0717/11/99.

Pan kpt. dr Edward Ćwiczynski, Prezes Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej.

W związku z pismem Pana dotyczącego Ogólnopolskiego Konkursu "Kombatanckie życiorysy" ogłoszonego z okazji 60 rocznicy wybuchu II wojny światowej uprzejmie informuję, że możemy dofinansować organizację konkursu w kwocie 300 zł.

Środki pieniężne będą przekazane po podpisaniu umowy pomiędzy Zarządem Miasta i Związkiem.

Waldemar Godlewski /podpis/.

W S K R Ó C I E . . .

Aby nie zaginęła pamięć o działalności Związku, prowadzona jest przez Edwarda Ćwicyńskiego "Księga Pamiątkowa"

Drugą dokumentacją pamiątkową, to skrzętnie gromadzone przez Bolesława Ługowskiego od roku 1994 "wycinki prasowe" artykuły drukowane o naszej Organizacji na łamach prasy kombatanckiej, prasy centralnej i regionalnej.

X X X

Przy Zarządzie Głównym NZŻ AK, od lutego 1999 roku działa Komisja do spraw Współpracy z Organizacjami Kombatanckimi w Kraju i Zagranicą.

Komisja nawiązała współpracę z 15 krajowymi Związkami Kombatanckimi, 13 Centralami Kombatanckimi za granicą i 6 redakcjami prasowymi w Warszawie i 2 redakcjami w Białej Podlaskiej.

Dosć często nasze wiadomości ukazują się również w Podlaskiej Telewizji Kablowej i Warszawskim Ośrodku Telewizyjnym.

X X X

Na początku roku 1999 przy Zarządzie Głównym NZŻ AK została powołana Instytucja Rzecznika Prasowego. Rzecznikiem prasowym został członek honorowy naszego Związku, dziennikarz i literat Wiesław Gromadzki.

X X X

W okresie od 1994 roku odeszło z Organizacji "na wieczną wartę" kilkudziesięciu zasłużonych członków Związku. M. in. Józef Karwacki, Wiesław Sawicki, Stanisław Brodacki, Jan Waniek, Karol Chomiński, Jan Maruszak, Kazimierz Prokurat, Władysław Lipiński, Romuwałd Krasucki, Stanisław Grzesiuk.

K A L E N D A R I U M

- 18.05.1944 - Zdobyć Monte Casino przez II Korpus Polski.
- 27.05.1945 - Udział Samodzielnej Brygady Strzelców Podhalańskich w bitwie o Narvik.
- 30.05.1943 - Scalenie Batalionów Chłopskich z Armią Krajową.
- 24.05. - Święto Marynarki Wojennej.
- 4.07.1943 - Tragiczna śmierć premiera i Naczelnego Wodza gen. broni Władysława Sikorskiego w Gibraltarze.
- 7.07.1944 - Walki oddziałów Armii Krajowej Okręgu Wilno i Podokręgu Nowogródek o zdobycie Wilna.
- 23.07.1944 - Walki oddziałów Armii Krajowej o Lwów.
- 1.08.1944 - Wybuch Powstania Warszawskiego.
- 6.08.1914 - Wymarsz z krakowskich Oleandrów Pierwszej Kompanii Kadrowej Legionów Polskich.
- 11.08.1920 - Ustanowienie Krzyża Walecznych.
- 15.08.1920 - Zwycięstwo w bitwie warszawskiej, toczony z oddziałami bolszewickimi od 13 sierpnia /18 decydująca bitwa w dziejach świata/.
- Dzień Wojska Polskiego.
- 1.09.1939 - Agresja niemiecka na Polskę - Wybuch II wojny światowej.
- Dzień Weterana.

=====

Wydawca: Zarząd Główny NZŻ AK, 21-500 Biała Podlaska, ul. Kolejowa 26.

Redaguje Kolegium: Edward Ćwicyński, Bolesław Ługowski, Wiesław Grómadzki.

=====